

Rezumat la proiectului instituțional de cercetare

15.817.04.40A ”Standartizarea diagnosticului și tratamentului patologiei și traumatismelor organelor cavității abdominale”

Direcția Strategică **18.04 Sănătate și Biomedicină**

Directorul proiectului: **Ghidirim Gheorghe**, dr. hab. șt. med., prof. univ., acad. AȘM

Obiectivele și sarcinile: (1) Analiza manifestărilor clinice și aprecierea metodelor de diagnostic a leziunilor mucinoase ale apendicelui; (2) Determinarea manifestărilor clinice, complicațiile evolutive și metodele de diagnostic a tumorilor intestinului subțire; (3) Studiarea consecințelor laparotomiei nonterapeutice și a evoluției hemoperitoneului abordat nonoperator în experiment; (4) Aprecierea și evaluarea severității leziunilor pacienților cu traumatism pelvio-abdominal ca factori de prognozare; (5) Analiza rezultatelor testelor de laborator în vederea determinării gradului severității colecistitei acute calculoase și tacticei de tratament miniminvasiv; (6) Studiarea structurii nozologice și morbidității reale prin infecții septico-purulente postchirurgicale.

Rezultate

1. Leziunile mucinoase de origine apendiculară au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (+), CEA (+) și CK 7 (-). Leziunile mucinoase ovariene primare, la rândul său, au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (-), CEA (-) și CK 7 (+). Valoarea medie a supraviețuirii *de facto* la pacienții din lotul cu neoplasmul mucinos al apendicelui cu potențial malign redus (LGAMN) statistic nesemnificativ ($p > 0.05$) este mai mare decât în lotul al neoplasmelor mucinoase ale apendicelui cu potențial malign înalt (HGAMN) și a constituit respectiv, 64.37 ± 12.11 vs 46.43 ± 7.97 luni. Supraviețuirea prognozată după Kaplan-Meier demonstrează o diferență statistic semnificativă ($p < 0.05$) în favoarea lotului LGAMN comparativ cu HGAMN.

2. După examinarea histologică și imunohistochimică a tumorilor intestinului subțire primare (TIS) s-a stabilit, că tumorile maligne s-au întâlnit statistic veridic ($p < 0.0001$) mai des, decât cele benigne și respectiv au constituit 51(75%) vs 17(25%). Caracteristica morfologică detaliată a TIS. Expresia citoplazmatică c-KIT/CD 117, în majoritatea cazurilor ($n=25$, 96.2%) se vizualiza expresia (+++) difuză și numai într-un singur caz (3.8%) – de focar. La folosirea altor anticorpi monoclonali s-a stabilit: expresie pozitivă la CD-34 ($n=20$, 76.9%), vimentin ($n=24$, 92.3%), SMA ($n=11$, 42.3%) și S-100 ($n=6$, 23.1%).

3. Instabilitatea hemodinamică și peritonita la pacienții cu PAE sunt indicații pentru laparotomie de urgență, iar TNO poate fi aplicat pacienților cu hemodinamică stabilă, în lipsa semnelor peritoneale, cu condiția supravegherii în staționar pentru constatarea peritonitei în evoluție și evitarea laparotomiilor inutile. În situațiile incerte laparoscopia diagnostică este utilă pentru aprecierea conduitei și micșorarea ratei laparotomiilor non-terapeutice. Temporizarea

intervenției chirurgicale ține de experiența echipei chirurgicale și nu trebuie făcută cu riscul întârzierii momentului terapeutic.

4. Factorii de prognostic și limita exodului letal sunt: vârsta > 60 ani, sex masculin, multitudinea leziunilor organelor interne ≥ 3 ; intervalul de timp din momentul traumei 1-3 zile; fractura oaselor bazinului tip B₃, C₁₋₃; Scorurile: Allgover $\geq 1,0$; șoc > gradul II, șoc ireversibil; ISS > 35 puncte, GlasgowCS < 9 puncte; hemoragia retroperitoneală masivă ≥ 500 ml, răspândită în zone anatomiche I, II, III; RTS $\leq 86\%$; TRISS $\leq 50\%$.

5. Pacienții cu colangită acută necesită o atitudine promptă, spitalizare în mod urgent, efectuarea decompresiei biliare prin: colangiopancreatografie retrogradă endoscopică cu sfincterotomie endoscopică (ERCP cu STE) în 81% cazuri, (litextracție endoscopică, cu amplasarea endoscopică a drenajului biliar intern sau extern) – pentru icter obstructiv; iar în icter obstructiv neoplazic se efectuează drenare transparietohepatică (TPH) în 4% cazuri, iar la 15% cazuri s-a efectuat tratament chirurgical cu aplicarea fistulilor biliare externe.

6. Rezultatele studiului au demonstrat atât eficacitatea, cât și inofensivitatea preparatului antiseptic sol. Izofural 0,05% în tratamentul plăgilor supurative ale pielii și țesuturilor moi, inclusiv fără administrarea antibioticelor, diferența rezultatelor fiind nesemnificativă. Acest fapt ar duce la diminuarea atât a consumului de antibiotice, cât și la diminuarea antibioticorezistenței microbiene.

Relevanța rezultatelor științifice obținute

Rezultatele obținute în cadrul proiectului instituțional au permis ameliorarea rezultatelor tratamentului, reducerea duratei de spitalizare, letalității postoperatorii, reabilitarea și reintegrarea socio-economică completă a pacienților cu afecțiuni și traumatisme organelor intra-abdomenale. Au servit bază teoretică pentru implementarea a șaisprezece metode prioritare (confirmate prin certificate cu drept de autor și brevete de invenție) de tratament a acestui grup de pacienți. Metodele de tratament implementate pot fi utilizate în instituțiile medico-sanitare publice din republică.

În baza rezultatelor cercetărilor au fost publicate 214 lucrări științifice, inclusiv: capitol în Manual pentru Învățământ Univesitar Național; capitol în Ghid Practic; articole în reviste internaționale (SCOPUS) – 25; articole în reviste editate în străinătate – 33; articole în reviste naționale recenzate (cat. B+, B și C) – 19; articole în culegeri științifice naționale – 2; teze ale comunicărilor științifice internaționale – 84 și teze ale comunicărilor științifice naționale – 74. Au fost obținute 3 brevete de invenții și 13 certificate cu drept de autor. În baza rezultatelor cercetărilor au fost obținute 26 Medalii la Expoziții Internaționale și Naționale (Medalii de Aur – 19, Medalii de Argint – 5 și Medalii de Bronz – 2).